

FARAGÓ GÉZA (1877-1927)

A bűnből az enyészetbe | *From Sin to Decay*, 1905

Tempera, karton fán | Tempera, cardboard on wood, 118x198 cm
Jelezve balra közepén | Signed left in the middle: Faragó Géza. 905.

Kezdő ár | Starting price: 4 400 000 Ft | 12 754 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimate: 23 188 – 34 783 EUR

„Nézd ott, a harmadik páholyban – hangzott a „Pompadour” főpróbáján a hátam mögött egy szép asszony ajkáról – az a sovány, csunya ember, az a Faragó Géza. Hogy mit beszéltek tovább, nem hallottam, de nem is figyeltem oda, mert közben én is fölfedeztem Faragó Gézát a színpadon. A Pompadour első felvonásának női kórusa olyan fantasztikus krinolinokban vonult fel előttünk, amelyeket még sohasem láttunk semmiféle színpadon. Aztán megjelent a színen Biller Irén és a csodálkozás moraja fogadta. Ő is egy krinolint viselt, mégpedig: tengerzöldet, virágos brokát tunikával. És én ebben a színpompában, ebben az ötletességben, a graciozításban, amelyet a merész vonalak adtak ennek a krinolinnak, a fantáziában, amely a legszebb stílust újra komponálta meg a színpad számára - fedeztem fel Faragó Gézát.”

1. Fedák Sári a Madame Pompadour c. darabban, 1925
A jelmezt Faragó Géza tervezte.

2. A most aukcióra kerülő festmény reprodukciója a Magyar Iparművészet c. folyóiratban, 1906

3. Alfons Mucha: A festészet allegóriája, 1898 magántulajdon

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
Nemzeti Szalon 1906. évi IV. grafikai kiállítása, 202. tétel

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
In: Magyar Iparművészet 9. évfolyam (1906), 119. oldal
Judit Szabadi: L'apparition du modern style dans l'art graphique hongrois.
In: Acta Historiae Artium 19. évfolyam, 3-4. szám, 1973. 301.
Szabadi Judit: A magyar szecesszió művészete.
Corvina Kiadó, Budapest, 1979. 236. kép
Magyarország története 1890-1918. 2. kötet
(Főszerk.:) Hanák Péter, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

Faragó Géza, a századforduló művészvilágának ismert és kedvelt bohém figurája, szokatlanul sokoldalú művész volt. A magyar szecessziós grafika kiemelkedő alakja, képzőművész, karikaturista, jelmez-, díszlet- és plakáttervező. Népszerű, dekoratív plakátjait és kosztümterveit egész Budapest ismerte. Plakátokat tervezett többek között a Tungsram, a Törley és a Dréher számára, ezzel egyidőben pedig jelmezeket és díszleteket készített a korszak nívós színházaiban. Művészi rangot adott az utcai hirdetéseknek, így korának egyik legtöbbet foglalkoztatott grafikusja volt. Plakátjaiból Berlinben rendeztek kiállítást 1914-ben, míg *Magyar Lakodalom* című balettjét, melynek nemcsak a szövegét írta, hanem jelmezét és díszleteit is ő tervezte, Londonban is nagy sikerrel játszották.

4. Faragó Géza: *Hol volt, hol nem volt* lappang, közli: *Vasárnapi Újság*, 1910

„MUCHÁNÁL IS MUCHÁBB”

Faragó 1898-ban érkezett Párizsba, ahol Alfons Mucha tanítványa volt. Közel öt éven át tanult és dolgozott a francia fővárosban, pont abban az időszakban, amikor a Nabik közvetítésével a japonizáló formanyelv, a szecesszió és a plakátművészet széles körben népszerűvé és elfogadottá vált. Ahogyan a *Hét* c. folyóirat kritikusa is megállapította: „*Faragó minden erejével a rajzra és a dekorálásra veti magát, olyan sikerrel [...] hogy a rajongó tanítvány, rajzoló, színező, dekoráló és technikus ötletekre még Muchánál is muchább.*”²

A most aukcióra kerülő festmény több mint 110 év lappangás után látható újra a nagyközönség előtt. Dekorativitása, kvalitása és mérete révén kiemelkedik az életműből, nem véletlen, hogy amikor először került bemutatásra 1906-ban, jóval magasabb áron kínálták, mint a többi kiállított műtárgyat: 1500 koronába került, szemben a többi festmény átlagosan 50-300 koronás árával. Faragó leglátványosabb és leginvenciózusabb időszaka ez, éppen hazatért a több éves párizsi tartózkodás után és bátran, ötletesen használta a szecesszió formanyelvét. A festmény dekoratív, karcsú alakjai, az egzotikus, buja növényzet és a síkszerű kompozíció a legtisztább példája a Nabik és Mucha művészetének. A titokzatos, mesészerű festmény felte-

hetően Héraklész választására utalhat.³ A kellemes, de vést hozó, illetve a nehéz, de üdvözítő élet közti dilemma, azaz Héraklész választása népszerű téma volt már a reneszánsz és a barokk művészetben is. A kiállítási katalógusokat bön-gészve szembetűnő, hogy bár Faragó alkotásainak nagy része a szecesszió népszerű témaköreit dolgozták fel több vallásos és mitológiai témájú képe is volt, mint például a szintén lappangó *Hol volt, hol nem volt*, mely Sárkányölő Szent György legendájának állított emléket. A két kép nemcsak a formátumában egyezik, hanem a két férfi alakja is szembetűnő hasonlóságot mutat. A most aukcióra kerülő kép jobb szélén látható halál figurája is visszaköszön Faragó egy későbbi művén, az 1918 körüli *A háború végén*.

KELEN ANNA

JEGYZETEK:

- 1 Faragó Jenő: Fölfedeztem Faragó Gézát. In: *Színházi Élet*, 1925. 50. szám, 16.
- 2 *A Hét*. 1901. 2. szám, 324.
- 3 Köszönöm a segítségét Eörsi Annának.